

Directors

Rabbi Elchonon Baron

President

Jack Lyon

Vice President

Rabbi Eliyahu M. Cohen

Treasurer

Rabbinic Advisory Board

Rabbi Mechel Gruss

Rosh Yeshiva, Mayan HaTalmud
Lakewood, NJ

Rabbi Yissochor Herzka

Rosh Kollel
Kollel Zichron Yaakov Yitzchok
Lakewood, NJ

Rabbi Dovid Kamenetsky

Jerusalem, Israel

Executive Committee

Joseph Dorfman, CEO

JD Consulting, Brooklyn, NY

Avraham M. Muller, CEO

KosherWest, Lakewood, NJ

Vilniaus miesto savivaldybės merui

Gerb. Valdui Benkunskui

Nors savivaldybės iniciatyva pažymėti Šnipiškių, žydų pasaulyje taip pat žinomų kaip Piramonto kapinės, ribas yra sveikintinas žingsnis, nerimą kelia tai, kad didelė kapinių dalis atsidurs už šių naujai nustatytų ribų.

Be to, oficialaus Vilniaus miesto savivaldybės 2025 gegužės 9 d. pranešimo¹ teiginys, „Nors XIX amžiuje kapinės buvo oficialiai uždarytos ir didžioji dalis palaikų buvo perlaidota...“, yra netikslus ir klaidinantis. Norint patikslinti istorinius faktus, žydų kapinės buvo uždarytos 1831 metais. Šis uždarymas įvyko tomis pačiomis aplinkybėmis ir prieš žydų bei Vilniaus žydų bendruomenės valią, panašiai kaip ir Vilniaus universiteto uždarymas. Tuo metu jokie perlaidojimai nevyko.

2002 metų vasarą ir rudenį, statant Karaliaus Mindaugo tiltą ties Rinktinės ir Olimpiečių gatvių sankryža, buvo atvertos kapavietės iš kapinių teritorijos. Civilizuotu ir humanišku poelgiu žydų bendruomenė surinko statybvieta tapusioje kapinių dalyje palaidotų žmonių palaikus, iš viso apie 700 asmenų¹, ir perlaidojo juos žydų kapinėse Sudervės gatvėje, siekdama išvengti jų išniekinimo. Būtina suprasti, kad šie palaikai buvo atverti nedidelėje, periferinėje tikrųjų kapinių dalyje ir kad šis perlaidojimas 2002 metais yra visiškai atskiras įvykis nuo kapinių uždarymo 1831 metais. Palaikai buvo perkelti ne dėl perkėlimo savaime, o siekiant apsaugoti juos nuo išniekinimo ir sunaikinimo statybine technika.

Pagarba mirusiesiems, jų palaikų ir kapaviečių apsauga bei kapinių išsaugojimas nuo sunaikinimo visais laikais yra civilizacijos tęstinumo ir žmoniškumo išsaugojimo garantas. Vilniaus Šnipiškių žydų kapinės yra neatsiejama Lietuvos Respublikos sostinės Vilniaus istorijos dalis. Gaila, kad ne visada mokame tai suprasti ir įvertinti.

Mes, „Žydų paveldas Lite“, atstovaujantys šimtams tūkstančių žydų, kurie tapatina save su Lietuvos žydų paveldu, vertiname nuolatinės savivaldybės pastangas rūpintis abejomis Vilniaus žydų kapinėmis: Šnipiškėse ir Užupyje.

Mes tikime, kad vienintelis įmanomas ir prasmingas sprendimas būtų visiškai Piramonto kapinių atkūrimas ir tinkamas visų perlaidojimų, esančių istorinėse kapinių ribose, įamžinimas.

Rabinas Elchonon Baron

Prezidentas

Žydų Paveldas Lite

Julius Norvila

Vilniaus atstovas

¹ <https://vilnius.lt/naujienuos/bus-pazymetos-snipiskiu-zydu-senuju-kapiniu-ribos>

² Vilniaus Karaliaus Mindaugo tilto prieigos. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai. 2002 metai. Dešinysis Neris krantas. Rinktinės ir Olimpiečių g-vių rekonstrukcija ties žydų senosiomis kapinėmis. Ataskaita. p. 41.